

(961)

Nro.

121.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 29go Maia 1795.

Gazety

FRANCYA:

Reszta wyjaśnienia zasad Towarzystwa i Rzplitey Francuzkiej.

Artykuł VII.

Wolność mówić, pisać, i drukować,
tudzież oświadczać swą opinią, albo tworzyć
adresa i petycye osobiscie podpisa-
ne,

L 6

ne,

ne, niedozwala tym samym bezkarności występków popełnionych przez słowa, pisma, affisze, wołania publiczne, opinie, adreſſa i petycye. Każdy adreſs czyli petycya przynieſiona od zgromadzenia ludu do urzędów poſtanowionych, i prezentowana przez więkſzą liczbę, niſzli dozwała prawo, albo nie mająca podpisu oſobiſtego, ma być poczytana za ſprawę zakazaną. Wſzyſtkie mowy, piſma, opinie, adreſſa, albo petycye, które zmierzają do niepoſлуſzeńſtwa prawu, do opierania ſię porządkom publicznym, do poniżenia zwierzchności, zamach na oſoby, albo na cudzy majątek wzniecające, albo iakiekolwiek ſprawy, które za występki i zbrodnie poczytanie prawo, ſą tym ſamym zbrodnią. Członki reprezentacyi Narodowej nie mogą być imani, oſkarżeni, i ſądzeni z przyczyny takowych wykroczeń, przez władzę iakiegokolwiek urzędu, ale iedynie mocą wydanego dekretu od ſameyże Reprezentacyi Narodowej. Względem zaś wſzyſtkich bez dyſtynkcyi Obywatelów, kara nie może być wyznaczona, chyba gdy Sędzia legalny ogłoſi iawnie, że mowa, piſmo, opinia, adreſs, lub petycya ieſt uczyniona, końcem wzniecenia wyſtepku,

stępku, a potem, że osoba powołana, tego występku jest winna.

Artykuł VIII.

Co się tycze dawania ratunku od Rzplitey, nie może bydź takowy czyniony, tylko prawdziwie potrzebnym, pracowitym, wstrzemięźliwym, skrzętnym i cnotliwym. Zapomoga osobliwie ma się zasadzać na dodawaney żywności i innych obiektach w naturze samey dla prawdziwie podupadłych, a zaś dla tych, którzy mogą ieszcze pracować, ma dawana bydź pomoc w sposobności i środkach do pracy służących. Ludzie złych obyczajów, bądź ubodzy, bądź nie, i ci, którzy mogą pracować, niechcieliby, zgoła nie będą mieli pomocy aż do czasu poprawy onych postępowania, a ci tylko potrzeby najściślejże zyskują, bez których żadnym obeyść się nie można sposobem. Ci, którzy sprzyjać będą próżniactwu, albo rozpuście dając ratunek ludziom nie będącym w prawdziwey potrzebie, albo obyczajów dobrych nie mającym, bądź pomazając urzędy nie pożyteczne, albo sadząc na nie ludzi niezdatnych, lub

uwal-

uwalniając od pracy przez dawanie korzyśnych nadgród, i przywiązując one do urzędów próżniackich, albo cale nieczynnych, takowi będą poczytani za marnotrawców skarbu publicznego, i w odpowiedzialności bydz powinni za fałszywe ich stosunki. Którzy usiłują wmówić ludowi, że obywatele powinni bydz żywieni ze stratą Rzplitey, są nieprzyjaciółmi cnoty, pracy, i oyczyzny.

Artykuł IX.

Co się tycze skarbu publicznego, żadne Państwo nigdy zruynowane nie było przez wydatki nie odbicie potrzebne, ale przez rozrzutność, zdzierstwo, chciwość, nie zachowanie ekonomiki, porządku, kalkulowania i donoszenia przychodów i wydatków do publiczney wiadomości. Zatem nie umniejszając nic zgoła z expensów nie odbicie potrzebnych, powinne te podpadać naysurowszey ekonomice. Zaden nie może ustanowić, ani pomnażać Urzędów Kommissydw bez powagi prawa, a liczba dozorców i Kommissantów powinna bydz stosowna do potrzeby, oddaliwszy zaś na stronę fałszywą ludzkość, ściagnłona bydz ma do fałszywej

meę tylko liczby nie uchronnie potrzebey ludzi zaszczyconych poczeiwością, nie interesowanym charakterem, znaomością i przezornością, a takowym przyzwoitą, i umiarkowaną powinna być wyznaczona nadgroda.

Każdy obywatel, który wpływa do sprawowania iakiegokolwiek urzędu, powinien zawsze gotów być do zdania rachunku z przeszley swey i terażnieyszey fortuny, czyli majątku. Kontrybucye publiczne mają być umiarkowane do wydatków stałych i rocznych Rzeczypospolitey, które będą uregulowane bez wstrzymania komu należy opłaty, ale z przyzwoitą ekonomiką. Powinno te stosować się do proporcyi dochodów, które należą do obywatelów one wnoszących do skarbu zgoła nie obciążając ludu żadną taxą arbitralną i nienbliżając żadnemu z obowiązków, które są do wykonania przedsięwzięte na wiarę publiczną. Porządek naydokładnieyszy powinien być zachowany w spisywaniu rachunków co do przychodu i wydatków Rzplitey. Obrachowanie się powinno być wiadome wszystkim i ogłoszone publicznie tak iako i dochody stanu. Sprawiedliwość ieszcze bardziey, niżli bogactwa,

stwa, uszczęśliwieniem jest Rzplitey i prawdziwym fundamentem tak Narodowego kredytu; iakoteż ufności.

Artykuł X.

Oprócz przypadku wybierania z przymusem nawet momentalnych niektórych zapasów, których może wyciągnąć potrzeba publiczna w czasie krytycznym, co iednak ma być pogodzone z winnym uszanowaniem własności prywatney i sprawiedliwości, wszelkie produkta, przemysł, sztuki i handel powinny mieć nayspełniejszą wolność. A iako na zachęceniu od rozkrzewienia tychże produktów, tudzież do przemysłu i handlu esencyalnie zawisło szczęście ludu, tak wolność prawdziwa gruntuie się, skoro emulacya w pracy, tudzież obrona publiczna, pomoc dawana tak wynalazkóm pożytecznym, iakoteż i wielkim ustanowieniom, pomnożona liczba i łatwość komunikacyi handlu, nie tykalne bezpieczeństwo osób i własności obywatelskich, a nakoniec punkt honoru przywiązany do prac publicznych w swej działalności zostawać będą. Wszystkie korporacye, czyli związki, a nawet i same de-

libe-

liberacye wyraźnie przez prawo nie upoważnione między Obywatelami, iednego stanu, lub profesyi są zakazane iako przeciwnie załadom wolności. Gromadzenia się też interessowane, które zmierzają do gwałtownego zabrania żywności, lub iakichkolwiek potrzeb, do przymuszania przedaży sobie raczey, niż innym, do czynienia przeszkody właścicielowi w zbywaniu wolném komuby chciał ruchomości, lub stałych majątków, są zabronione. Ktoby zaś nie dopuszczał cyrkulacyi towarów, lub iakichkolwiek do życia potrzeb, ktoby więc obroty czynił, aby zbyt wysoka była cena, lub aby nazbyt spadła, ktoby pomnażał liczbę przekupniów wtrącających się między przedawcami z pierwszey ręki, i konsumującemi, zgoła ktoby przeszkadzał obywatelóm zatrudniać się tym samym rodzajem roboty, do iakiey kto zdający i iaka się komu podoba, oraz ktoby tym końcem zagrażał obywatelóm, albo gwałt komu iaki czynił, nie może się to nazwać handlem, ale prawdziwém łotrówstwem, i owszem jest to zbrodniczy zamach wymierzony przeciwko wolności i fortunie publiczney. »

NIEM

NIEMCY.

Z Ratysbony dnia 4. Maja.

Cesarscy Posłowie podług otrzymanego zlecenia podali wszystkim Posłom tu-
tejszym deklaracyę: „ Że Cesarz Jmć
gotów jest wniyść w negocyacye z Rze-
cząpospolitą *Francuzką*, i w tych starać
się o dobro Rzeczy bez zaniedbania iednak
własnego interessu, szczególnie zaś usi-
łować: aby Rzeczy wyiednał pokóy sta-
ły i trwały na któryby zezwolić można.
Cesarz Jmć ma zaufanie w swoich wszyst-
kich wespółstanach *Rzeczy*, że w tém go
zechcą wspierać, i nie będą bynajmniey
wdawać się w oddzielne negocyacye z
Rzplitą *Francuzką*, względem czego
oczeknie iak nayprędzey od wszystkich
Stanów deklaracyi. —
